

N:o 10.

Ank. till Riksd. kansli den 10 febr. 1888, kl. 12 midd.

Lagutskottets utlåtande i anledning af väckt motion om ändrad lydelse af 26 kap. 1 § rättegångsbalken.

Från Andra Kammaren har lagutskottet fått emottaga en af herr *J. Johnsson* i Thorsberg afgifven motion, n:o 16, hvari anføres:

»Bestämmelsen i 26 kap. 1 § rättegångsbalken, att domaren skall pröfva borgen för kostnad och skada vid vädjan från underrätt till hof-rätt, medför liksom fullgörande af prestanda i revisionssaker hos Kongl. Maj:t ofta i landsbygden betydliga svårigheter, omkostnader och tidsutdrägt, der afståndet till domaren kan vara betydligt; och denna olägenhet ökas i än högre grad för den mindre bemedlade, ej mindre genom afståndet till domaren, som i allmänhet måst uppsökas, utan ock genom svårigheten att anskaffa borgesmän, som äro för domaren kände, »att gods deras kan svara mot det som de borgat för». Denna i vissa orter ej ringa olägenhet skulle i väsentlig grad kunna afhjelpas, utan att den säkerhet lagen velat tillförsäkra svarandepart för utfående af den ersättning, som öfverdomstol kan i rättegångskostnad tillägga, blifver på något sätt äfventyrad, endast derigenom, att kronolänsmannen berättigades att bestyrka borgesmännens vederhäftighet. Utom det, att vår länsmanacorps säkerligen skulle utöfva denna befattning med den största noggrannhet, förekommer, att då länsmansdistrikten äro jemförelsevis af ringa omfång och länsmännens befattning af den beskaffenhet, att de komma i nära beröring med ortens befolkning, de således äro, långt bättre än domaren, i tillfälle att bedöma borgesmännens trovärdighet och förmögenhetsvilkor.

Något giltigt skäl för bibehållandet af nu gällande bestämmelse, att allmänheten skall vägras att vända sig till kronolänsmännen i denna angelägenhet, föreligger så mycket mindre, som kronobetjent är berätti-

Bih. till Riksd. Prot. 1888. 7 Saml. 6 Häft.

gad utfärda betyg om parts oförmåga att fullgöra ådömd ersättning, som skall efter dom gäldas, der denne ville söka att Konungen må pröfva hofrätts dom och utslag.»

På grund häraf föreslår motionären, att Riksdagen måtte för sin del antaga följande ändrade lydelse af 26 kap. 1 § rättegångsbalken:

»Hvar, som från underrätt vädjar, ställe för sig två löftesmän, som borga, begge för en och en för begge, för den kostnad och skada, den han kan skyldig kännas att gälda; tage deras skrift derå, jemte intyg om dess vederhäftighet af domaren, kronofogde eller kronolänsmannen i orten och lägge den vid sin inlaga in. Nu kan så hända, att han hellre vill penningar eller guld till säkerhet för kostnad och skada ställa och sätter det hos Konungens befallningshafvande in, eller i taka händer; då vare ock det för borgen gildt när domaren det pröfvat hafver. Försummar han det — — — — — förlorat.»

26 kap. 1 § rättegångsbalken har, enligt förordningen den 18 april 1849, följande lydelse:

»Hvar, som ifrån underrätt vädjar, ställe för sig två löftesmän, som borga, begge för en och en för begge, för kostnad och skada, den han kan kännas skyldig att gälla; tage deras skrift derå, och lägge den vid sin inlaga i hofrätten in. Nu kan så hända, att han hellre vill pennningar, eller silfver, eller guld, till säkerhet för kostnad och skada ställa, och sätter det hos Konungens befallningshafvande in, eller i taka händer; då vare ock det för borgen gildt, när domaren det pröfvat hafver. Försummar han det; hafve sitt vad och talan emot underrättens dom förlorat.»

Då således detta lagrum icke innehåller någon föreskrift derom, att domaren skall pröfva borgen för kostnad och skada, och då i samma kapitel 8 § stadgas, att hofrätt eger sjelf borgen godkänna, när så omtränger, synes icke något skäl tala för motionärens förslag; och får utskottet följaktligen hemställa,

att motionen måtte lemnas utan vidare afseende.

Stockholm den 10 februari 1888.

På lagutskottets vägnar:

A. LILIENBERG.